

Dosarul nr. 2ra-1553/22

2-19204131-01-2ra-26102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – M. Frunze

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – L. Pruteanu, I. Cotruță, I. Țurcan

Î N C H E I E R E

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de SC "Etolaur" SRL,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" către SC "Etolaur" SRL și Usatîi Eduard cu privire la încasarea, în mod solidar, în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere, a cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022, prin care a fost modificată parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 25 mai 2021,

c o n s t a t ă :

La 24 decembrie 2019, Asociația Profesională "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" a depus cerere de chemare în judecată către SC "Etolaur" SRL și Usatîi Eduard cu privire la încasarea, în mod solidar, în ordine de regres, a despăgubirii de asigurare în mărime de 14 640 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 1 410,76 lei, a cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune în sumă de 800 lei și compensarea cheltuielilor de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 505, 52 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2 500 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 15 noiembrie 2018, a avut loc accidentul rutier cu implicarea automobilelor de model Xxxxx, nr/î XXXXX, condus de Burlescu Andrei și Xxxxx, nr/î XXXXX, condus de Usatîi Eduard.

Conform procesului-verbal nr.MAI04550008 din 20 noiembrie 2018, cu privire la contravenție, la 15 noiembrie 2018, Usatîi Eduard a comis contravenția prevăzută de art. 242 alin. (2) din Codul contravențional - încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale ușoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri.

Ulterior, la 10 ianuarie 2019, Burlescu Andrei - proprietarul mijlocului de transport de model Xxxxx cu nr/î XXXXX, s-a adresat către Asociația Profesională "Biroul National al Asiguratorilor de Autovehicule solicitând achitarea despăgubirii de asigurare din Fondul de Protecție a Victimelor Străzii și menționând că la momentul producerii accidentului rutier, răspunderea civilă a lui Usatîi Eduard pentru pagube produse terțelor persoane prin accident de autovehicul, nu era asigurată în modul corespunzător, fapt pentru care, Asociația a deschis dosarul de daune FVS/19/005.

În solicitare, Burlescu Andrei a indicat că la materialele dosarului contravențional Usatfi Eduard a anexat polița de asigurare emisă de CA "Asterra Grup" SA, însă conform răspunsului CA "Asterra Grup" SA din 15 decembrie 2018, cazul survenit nu este asigurat deoarece, la data producerii accidentului rutier, posesor de jure al autovehiculului de model Xxxxx cu nr/î XXXXX era SC "Etolaur" SRL, fapt ce se confirmă prin foaia de parcurs pentru autovehicule seria HM nr.404694 emisă de entitate pentru perioada 01 noiembrie 2018-30 noiembrie 2018.

De asemenea, faptul că Usatfi Eduard activează la SC "Etolaur" SRL, este reflectat în procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI04550008 din 20 noiembrie 2018, cât și în procesul-verbal de audiere.

Potrivit foii de parcurs pentru autovehicule seria HM nr.404694, în calitate de sarcină a șoferului este indicată livrarea produselor de panificație, activitate practică de SC "Etolaur" SRL – "Comerțul cu amănuntul al pâinii, produselor de patiserie și de cofetărie", inclusiv fabricarea pâinii și a produselor de patiserie proaspete.

Astfel, fiind posesor de jure al mijlocului de transport de model Xxxxx, cu nr/î XXXXX, SC "Etolaur" SRL avea obligația pozitivă de a încheia contract de asigurare în conformitate cu prevederile Legii nr.414 din 22 decembrie 2006, însă conform circumstanțelor descoperite după accidentul rutier din 15 noiembrie 2018, această obligație nu a fost respectată.

În context, reclamanta a remarcat că pentru astfel de situații, legiuitorul a stabilit un mecanism în baza căruia persoana păgubită, la caz - Burlescu Andrei, a fost în drept să obțină despăgubirea de asigurare/reparare a prejudiciului material suportat, iar drept urmare, la 15 martie 2019, Asociația Profesională "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" i-a achitat lui Burlescu Andrei despăgubirea de asigurare din Fondul de Protecție al Victimelor Străzii în mărime de 14 640 lei, restituind astfel paguba materială survenită din culpa lui Usatfi Eduard și SC "Etolaur" SRL și, respectiv, a căpătat dreptul de regres către pârâți în limita sumei achitate.

Suplimentar, reclamanta a remarcat că în sensul cuantumului despăgubirii, drept probe servesc: - fișa cu deteriorări întocmită de colaboratorii MAI, în care pot fi observate elemente deteriorate la mijlocul de transport de model Xxxxx, cu nr/î XXXXX; - procesul-verbal de constatare a daunelor nr. D/D AORCA 5147/R/1 1/2018 din 20 noiembrie 2018; - procesul-verbal suplimentar de constatare a daunelor nr. D/D AORCA 5147/R/11/2018 din 29 noiembrie 2018 și; - factura nr.47 din 30 noiembrie 2018 cu cecurile anexate, întocmite în temeiul art. 21 alin. (3) lit. d) și f) și art. 23 alin. (4) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006.

La 07 mai 2019, SC "Etolaur" SRL și lui Usatfi Eduard le-a fost solicitată restituirea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune, în termen de 7 zile calendaristice, însă, solicitarea nu a fost satisfăcută, astfel, în temeiul art. 942 alin. (1) și (2) din Codul civil, reclamanta s-a considerat îndreptățită de a solicita încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 1 410,76 lei.

În context, făcând referire la prevederile pct. 35 lit. a) și pct. 36 al Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii, reclamanta a considerat oportună încasarea cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune în mărime de 800 lei, iar dat fiind faptul că a fost nevoită să apeleze la instanța de judecată pentru soluționarea litigiului, a considerat oportună compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 25 mai 2021, cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial.

S-au încasat în beneficiul Asociației Profesionale "Biroul National al Asiguratorilor de

Autovehicule” din contul SC ”Etolaur” SRL și Usatfi Eduard, în mod solidar, în ordine de regres, despăgubirea de asigurare în mărime de 14 640 lei, dobânda de întârziere în mărime de 1 410, 76 lei, cheltuielile de instrumentare a dosarului de daune în mărime de 800 lei, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 505, 52 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 500 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

La 31 mai 2021, Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 25 mai 2021, solicitând modificarea acesteia în partea cheltuielilor de asistență juridică de la 500 lei la 2 500 lei.

La 24 iunie 2021, SC ”Etolaur” SRL a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 25 mai 2021, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău, din 12 aprilie 2022, s-a respins apelul declarat de SC ”Etolaur” SRL.

S-a admis apelul declarat de Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”.

S-a modificat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 25 mai 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” către SC ”Etolaur” SRL și Usatfi Eduard cu privire la încasarea, în mod solidar, în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, a dobânzii de întârziere, a cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune și compensarea cheltuielilor de judecată, prin majorarea cuantumului cheltuielilor pentru asistență juridică încasate de la SC ”Etolaur” SRL și Usatfi Eduard în beneficiul Asociației Profesionale ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” de la 500 lei până la 2 500 lei.

În rest hotărârea a fost menținută fără modificări.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că în fond, soluția oferită de prima instanță este justă și argumentată, fiind în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios.

Curtea de Apel Chișinău a remarcat că, potrivit deciziei agentului constator din 20 noiembrie 2018, vinovat de comiterea accidentului rutier din 15 noiembrie 2018 a fost recunoscut Eduard Usatfi care conducea automobilul de model Xxxxx, cu n/î XXXXX și care a indicat că activează în funcția de șofer în cadrul SC ”Etolaur” SRL.

Mai mult ca atât, făcând referire la faptul că mijlocul de transport s-a aflat la dispoziția SC ”Etolaur” SRL, iar prepusul său - Usatfi Eduard a fost recunoscut vinovat în producerea accidentului rutier, circumstanțe care conform art. 1403 din Codul civil permit angajarea răspunderii comitentului SC ”Etolaur” SRL pentru prejudiciul cauzat cu vinovăție de prepus în funcțiile care i s-au încredințat, Curtea de Apel Chișinău a menționat irelevanța circumstanțelor în care potrivit certificatului de înmatriculare nr. 187205538 proprietar al mijlocului de transport de model Xxxxx, cu nr/î XXXXX este Samosvat Dmitrii, care în temeiul unei înțelegeri verbale i-a transmis lui Usatfi Eduard, în folosință, mijlocul de transport.

Astfel, având în vedere faptul că SC ”Etolaur” SRL și Usatfi Eduard nu aveau încheiat un contract de asigurare obligatorie, în conformitate cu prevederile Legii nr.414 din 22 decembrie 2006, instanța de apel a punctat că polița de asigurare RCAI 004327028 din 03 septembrie 2018 nu-i acordă SC ”Etolaur” SRL și nici lui Usatfi Eduard protecție de asigurare, iar prin prisma art. 1415 din Codul civil și pct. 35 lit. a) din Regulamentul privind fondul de protecție a victimelor străzii, Asociația Profesională ”Biroul Național al

Asiguratorilor de Autovehicule” are dreptul la o acțiune de regres față de aceștia.

În concluzie, făcând trimitere la prevederile pct. 36 din Regulamentul privind fondul de protecție a victimelor străzii, art. 619 din Codul civil și art. 90-96 din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a remarcat temeinicia concluziei primei instanțe în privința încasării dobânzii de întârziere, a cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune și a compensării cheltuielilor de judecată.

Totodată, instanța de apel a considerat nejustificat quantumul compensării de către prima instanță a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 500 lei și a dispus modificarea hotărârii primei instanțe în partea cheltuielilor de asistență juridică de la 500 lei până la 2500 lei, sumă considerată necesară, reală și rezonabilă.

La 29 august 2022, SC ”Etolaur” SRL a depus o cerere de recurs, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022 și a hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 25 mai 2021, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională ”Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”.

În motivarea recursului, reiterând circumstanțele de fapt și normele de drept invocate în prima instanță și în instanța de apel, recurenta SC ”Etolaur” SRL a invocat că instanțele de judecată inferioare au aplicat eronat normele legale relevante speței în cauză și nu au ținut cont de aspectele importante pentru soluționarea pricinii.

Astfel, recurenta a remarcat că SC ”Etolaur” SRL nu este proprietarul sau posesorul mijlocului de transport implicat în accident, or, potrivit certificatului de înmatriculare nr. 187205538 proprietarul mijlocului de transport de model Xxxxx, cu nr/î XXXXX este Samosvat Dmitrii, care la 03 septembrie 2018, a încheiat cu CA ”Asterra Grup” SA contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule seria RCAI nr. 004327028, care este obligată să recupereze despăgubirea de asigurare în condițiile pct. 9.2 ale contractului-obligațiunile asigurătorului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform materialelor cauzei, nu poate fi constatată recepționarea de către SC ”Etolaur” SRL a deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022.

Prin urmare, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil constată că recursul SC ”Etolaur” SRL declarat la 29 august 2022, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC ”Etolaur” SRL este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurenteii este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță însă, criticile invocate de recurentă, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

În altă ordine de idei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de SC "Etolaur" SRL.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor în urma cărora, recursul ar putea fi declarat admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SC "Etolaur" SRL.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh